

SUBIEKTYWNY PRZEWODNIK

3. Wartka Sztafeta 2024

czyli
propozycje co można zobaczyć
na trasie III sztafety Wartkich Pieronów
i do czego warto wrócić przy nadarzającej się okazji

Wilkowice

Park Przygód i Atrakcji, czyli miejsce gdzie można poobcować z przyrodą, spędzić czas w ruchu, albo się polenić i smacznie zjeść.

Brynek

jak (powszechnie) wiadomo siedziba Nadleśnictwa Brynek i Zespołu Szkół Leśnych i Ekologicznych, którego internat mieści się w pałacu wybudowanym przez rodzinę Rosenthal, a następnie odkupionym przez rodzinę Donnesmarck.

W sąsiedztwie pałacu mieści się park krajobrazowy z ogrodem botanicznym. Park to świetne miejsce do biegania, a poza tym można w nim pobawić się w biegi na orientację, gdyż na terenie parku mieści się tzw. zielony punkt kontrolny, czyli [trasa orientingu](#)

Krupski Młyn

do Krupskiego Młyna warto wybrać się na kajaki, jeśli oczywiście poziom wody pozwala przepłynąć Małą Panwią. Na początku sezonu organizowane jest sprzątanie rzeki po zimie ze śmieci. Można wtedy za pracę przy sprzątaniu przepłynąć się za free. Poza tym warto zobaczyć zabytkowy most wiszący. W Krupskim Młynie w zakładach Nitroerg produkowany jest dynamit, więc uważajcie.

Lubliniec

miasteczko z przyjemnym rynkiem otoczonym zabytkowymi kamienicami oraz z zamkiem, którego początki sięgają czasów książąt opolskich. W XIX w. władze niemieckie utworzyły na zamku szpital dla umysłowo chorych i kalekich, a obecnie mieści się w nim (o ironio!) luksusowy hotel. W Lublińcu jest też muzeum Edyty Stein patronki miasta. Miasto jest otoczone ogromnym kompleksem leśnym.

Koszvice

w Koszvicach koniecznie należy zjeść obiad w Karczynie Koszvice, która funkcjonuje od 1912 r. i której menu może zaskoczyć. Można też kupić przetwory i inne rarytasy na wynos. Jest to nietuzinkowe miejsce, w którym można także przenocować. Koszvice jak Cieszyn zostały podzielone pomiędzy Polskę i Niemcy, kolejne kuriozum graniczne na terenie Śląska.

Żędowice

w Żędowicach przy zabytkowym młynie państwa Thiel z 1864 r. kończy się spływ kajakowy rozpoczęty w Krupskim Młynie. Można też zakończyć wodną przygodę nieco wcześniej przy Młynie Bombelka.

Krasiejów

co prawda nie przebiegamy przez Krasiejów, ale jest on stosunkowo niedaleko trasy. Mieści się tam na pewno powszechnie znany Jura Park Krasiejów – atrakcja raczej dla rodzin z mniejszymi dziećmi.

Ozimek

w Ozimku mamy kolejny wiszący most. Jest to najstarszy żelazny wiszący most w Europie, wybudowany w 1827 r. w pobliżu mostu można odwiedzić Muzeum Hutnictwa Małej Panwi.

Jezioro Turawskie

zbiornik retencyjny, gdzie można popłażować, popływać i połowić ryby. Można też pojeździć wokół jeziora na rowerze. Z Opola prowadzi nad jezioro trasa rowerowa, przebiegająca przez miejscowość Niwki, w której urodził się Joachim Halupczok – kolarz szosowy, wicemistrz olimpijski i dwukrotny medalista Mistrzostw Świata. W Niwkach stoi jego pomnik, który można zobaczyć przy innej okazji, bo trasa sztafety prowadzi nieco bardziej na północ.

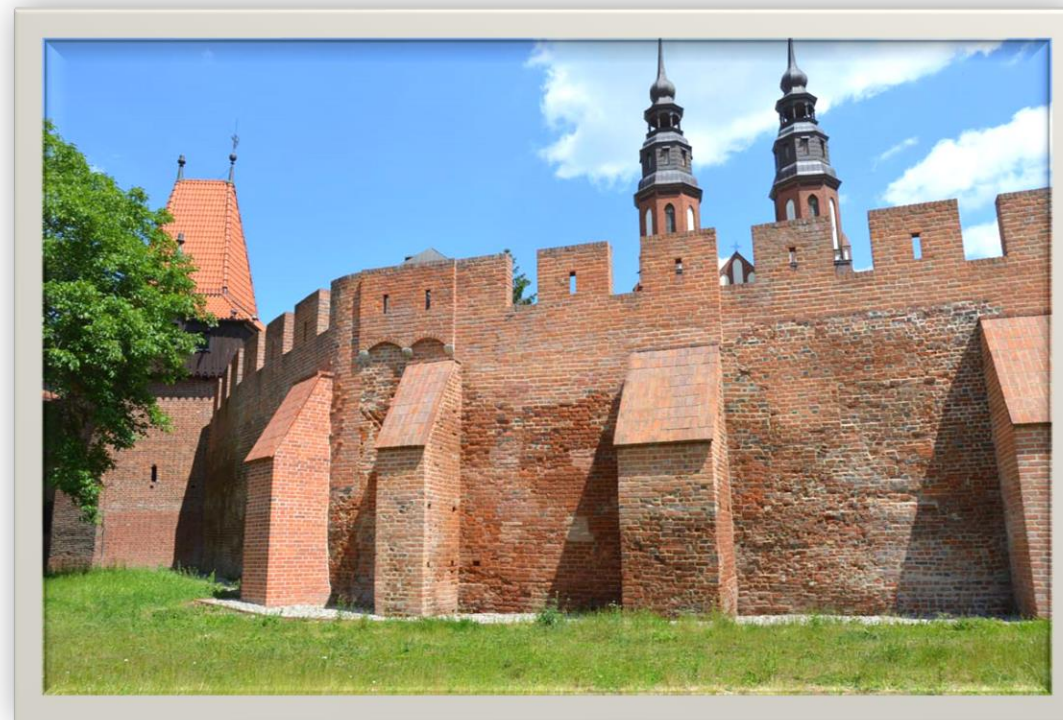
Opole

miasto z pięknym rynkiem, przy którym mieści się Ratusz oraz ze znaną wszystkim Wieżą Piastowską – jedyną pozostałością po wyburzonym zamku.

Opole

W Opolu można obejrzeć miejskie mury obronne i pospacerować nad Młynówką, czyli starorzeczem Odry – miejsce to nazywane jest Wenecją Opolską.

Opole

Można także zobaczyć wieżę zamkową, będącą pozostałością Górnego Zamku.

Atrakcją Opola jest niewątpliwie ZOO, a także Papugarnia, gdzie oswojone papugi nie pytając o zgodę mogą przysiąść na ramieniu i uciąć sobie krótką drzemkę. Ptaki można karmić. Kilka kilometrów za Opolem mieści się Skansen Wsi Opolskiej.

Dąbrowa

w tej miejscowości zobaczymy zamek z charakterystycznymi skręconymi kominami, przypominającymi architekturę Gaudiego. Właścicielem zamku jest Uniwersytet Opolski. Zamek można zwiedzać w sezonie turystycznym, a po parku wokół zamku można spacerować przez cały rok.

Niemodlin

to urocze miasteczko z wrzecionowatym rynkiem, przy którym mieszczą się zabytkowe kamieniczki. W Niemodlinie warto zobaczyć zamek wybudowany przez Piastów opolskich z repliką słynnej Bursztynowej Komnaty.

Lipno

Niedaleko Niemodlina, w Lipnie jest najstarsze w Polsce arboretum, założone w 1783 r., które jest najcieplejszym miejscem w województwie. W parku zachowała się Brama Niemodlińska prowadząca w przeszłości do prywatnego zwierzyńca rodziny Praschmów.

Tułowice

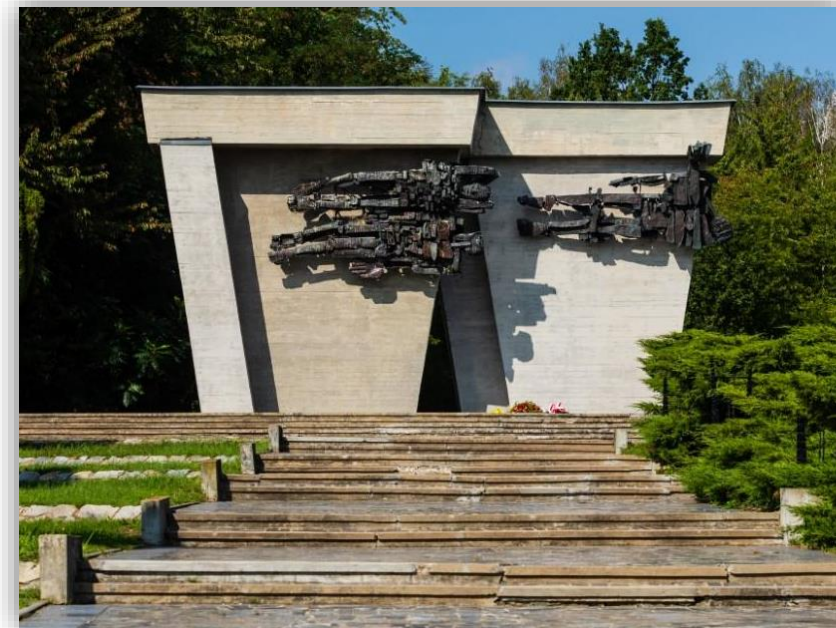
znane są z produkowanej tu do niedawna porcelany, a najbardziej charakterystycznym obiektem zabytkowym jest neorenesansowy pałac mieszczący dzisiaj internat Technikum Leśnego.

Niedaleko Tułowic w miejscowości Ligota Tułowicka znajduje się czynna kopalnia bazaltu.

Łambinowice

miejsowość, która pechowo stała się w XIX i XX w. miejscem przetrzymywania jeńców wojennych, podczas różnych wojen i w latach powojennych. Obecnie znajduje się tu Centralne Muzeum Jeńców Wojennych. Na terenie miejscowości funkcjonował: obóz dla jeńców francuskich podczas wojny francusko-pruskiej, obóz dla żołnierzy różnej narodowości podczas I wojny światowej, stalag dla polskich, a potem także dla radzieckich jeńców wojennych podczas II wojny światowej. Przechowywano tu powstańców warszawskich, m. in. Witolda Pileckiego, Romana Bratnego, Irenę Jurgielewiczową, Aleksandra Gieysztorę i Maksymiliana Kolbę. Po wojnie w obozie przetrzymywani byli Ślązacy i żołnierze Armii Krajowej.

Korfantów

miasto z bogatą historią i zamkiem
mieszczącym obecnie Opolskie Centrum
Rehabilitacji.

W Korfantowie organizowane są
międzywojewódzkie biegi przełajowe,
w których z powodzeniem startują
zawodnicy TL Pogoń Ruda Śląska.

Biała

niewielkie, ale stare miasteczko, w którym możemy zobaczyć (z zewnątrz, gdyż jest to obecnie własność prywatna) późnorennesansowy zamek wybudowany prawdopodobnie przez Piastów opolskich oraz zwiedzić udostępnioną Wieżę Bramy Prudnickiej.

Prudnik

warto odwiedzić to miasto dla jego historycznych zabytków i zachowanego średniowiecznego układu centrum. Na rynku (nieco oszpeconym współczesną zabudową) stoi oczywiście ratusz, są też trzy pomniki: kolumna maryjna, barokowa fontanna i pomnik św. Jana Nepomucena. W mieście funkcjonowała jedna z najstarszych w Europie fabryk tekstylnych, a dziś w Centrum Tradycji Tkackich możemy zobaczyć największą w Polsce kolekcję wzorników tkackich.

Prudnik

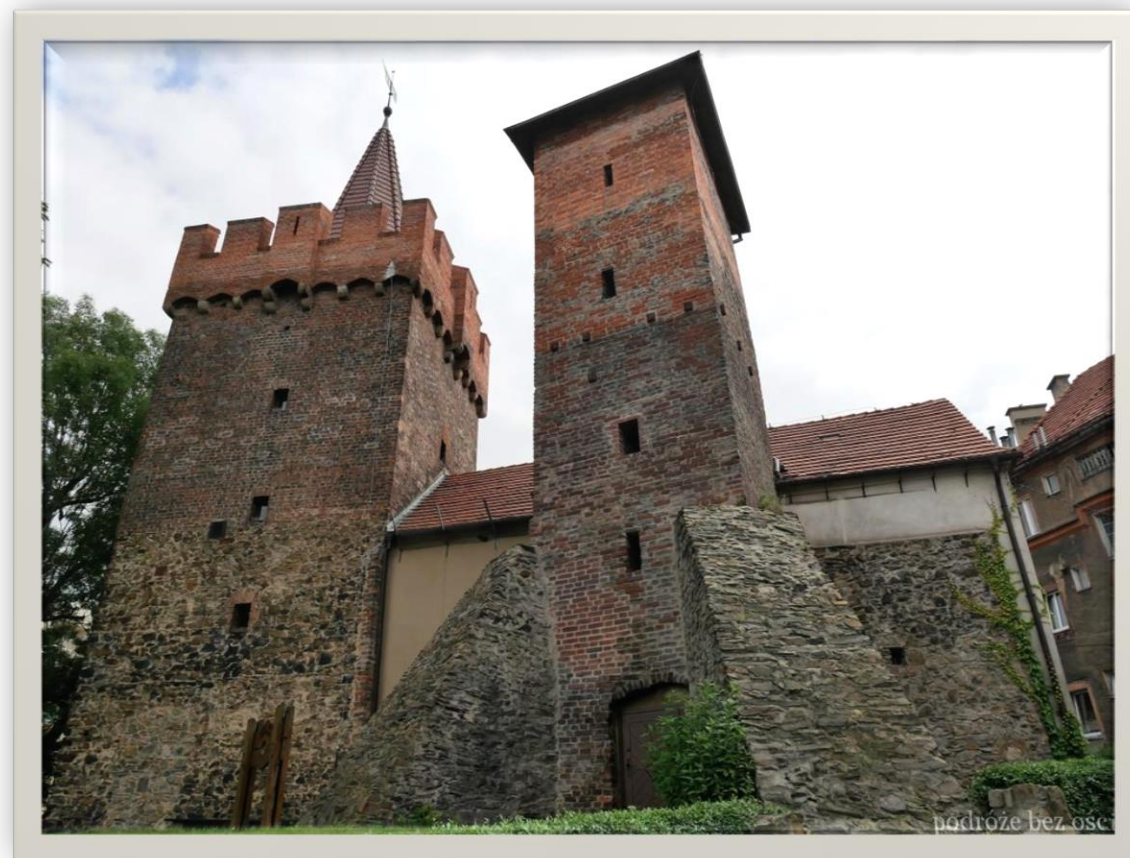
Najstarszym zabytkiem Prudnika jest Wieża Woka udostępniona dla turystów – część dawnej warowni. Poza tym w Prudniku można obejrzeć Wieżę Bramy Dolnej, studnię miłości, z którą wiąże się lokalna legenda i willę rodziny Frankel, będącą niegdyś jedną z najkosztowniejch willi w kraju, a mieszczącą dziś Prudnicki Ośrodek Kultury, co pozwala zajrzeć do środka w godzinach otwarcia Ośrodka.

Prudnik

W zabytkowym budynku arsenału mieści Muzeum Ziemi Prudnickiej.

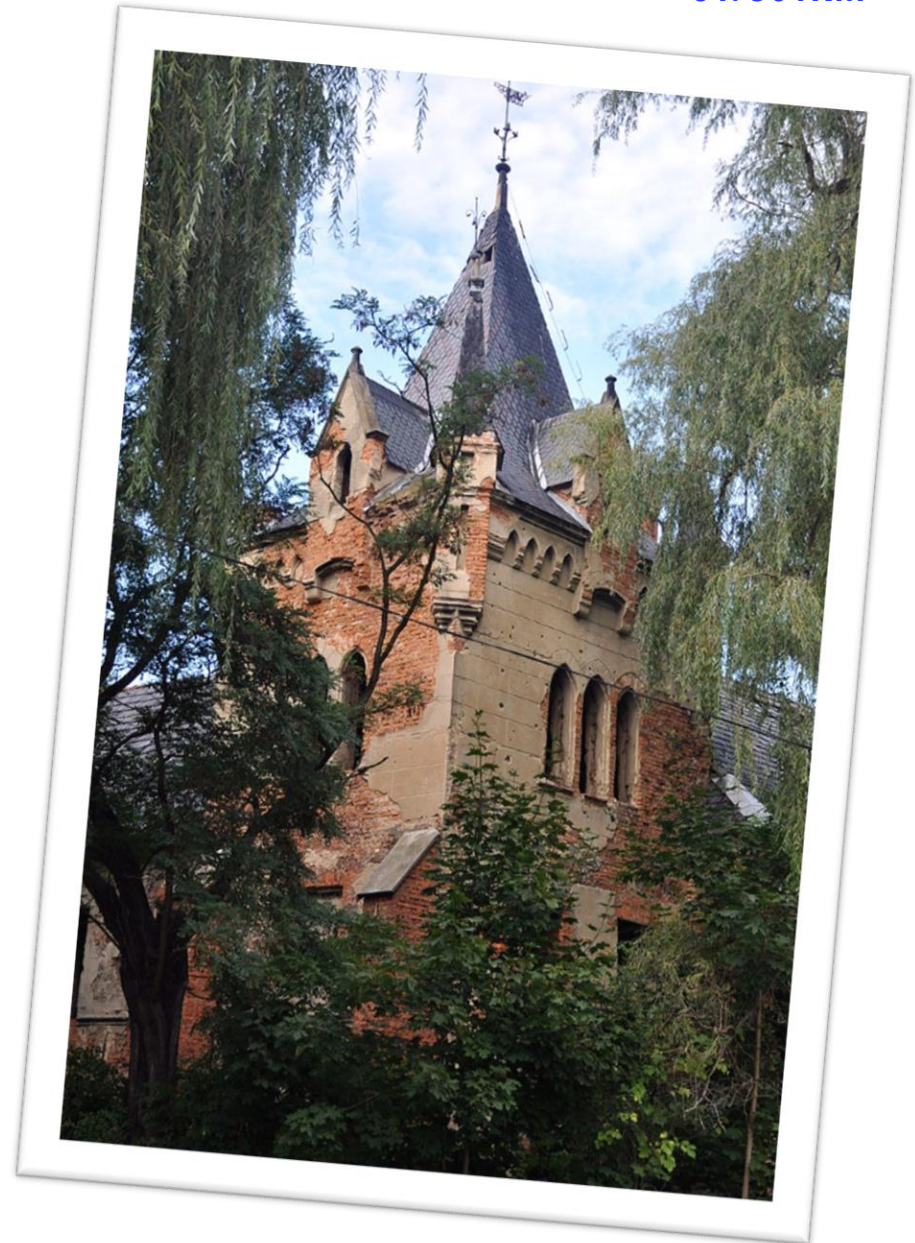
W Prudniku stoi pomnik Stanisława Szozdy – triumfatora wyścigu pokoju w 1974 r., który mieszkał w tym mieście. Możemy obejrzeć murale niepodległościowe, zabytkowy dworzec kolejowy i żydowski kirkut. Poza tym spotkamy w Prudniku wiele ciekawych budynków świadczących o dawnej świetności miasta, np. budynek Zespołu Szkół Medycznych. W prudnickim lesie znajduje się klasztor oo. Franciszkanów, w którym przetrzymywany był prymas Stefan Wyszyński.

podroze bez osc

Łąka Prudnicka

popada tu w ruinę kupiony przez prywatne osoby, posiadający bogatą historię zamek wybudowany przez Piastów opolskich, w którym jeszcze w latach 80-tych XX w. mieścił się hotel. Ostatnim niemieckim właścicielem zamku był Dietrich von Choltitz, który podczas II wojny światowej sprzeciwił się rozkazowi zniszczenia Paryża wydanemu przez Hitlera, za co został skazany na karę śmierci, której ostatecznie jednak nie wykonano.

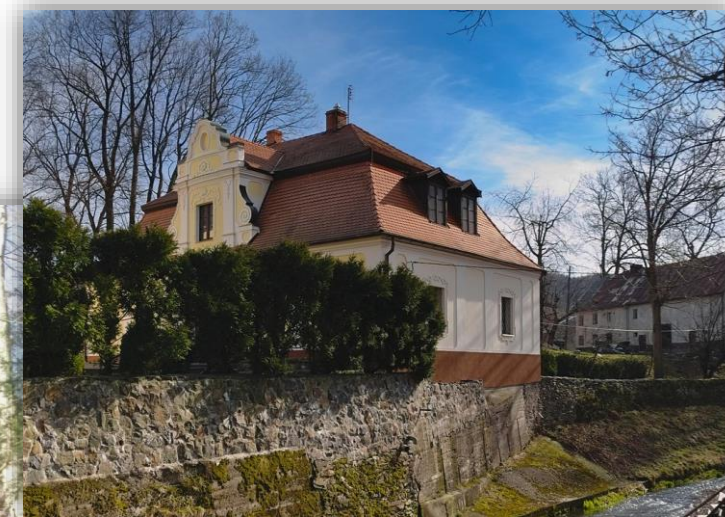
Pokrzywna i Moszczanka

dwie wsie, z których pierwsza jest miejscowością rekreacyjną, choć czasy świetności ma już za sobą, a w drugiej można zobaczyć żelazny most kolejowy odbudowany po powodzi dzięki pomocy finansowej przekazanej przez cesarzową Augustę Wiktorię. Nad zalewem w Pokrzywniej powstało wiele ośrodków wypoczynkowych, a na zboczach Szyndzielowej Kopy wybudowano w latach 30-tych XX w. skocznię narciarską, której już dziś nie zobaczymy.

Jarnołówek

kolejna miejscowość wypoczynkowa na szlaku, w której można obejrzeć dwór obronny otoczony fosą i zaporą przeciwpowodziową, która uchroniła wieś przed zalaniem w 1997 r., a smakosze powinni odwiedzić w tej miejscowości włoską pizzerię serwującą świetną pizzę. Wędrując z Jarnołówka na Biskupią Kopę należy odwiedzić Gwarkową Perć, czyli nieczynne wyrobisko górnicze, przez które prowadzi kilkunastometrowa, prawie pionowa drabina – namiastka ferraty.

Zlaté Hory

czeskie miasto słynące z lokowanych w przeszłości w otoczeniu kopalń złota, a następnie z wydobywania miedzi. Dzisiaj w Zlatych Horach można odwiedzić skansen górniczy. W mieście możemy obejrzeć ratusz, a na okolicznych wzgórzach dawne wyrobiska górnicze i ruiny zamków Edelštejn i Leuchtenštejn.

Rejviz

to miejsce z klimatem, gdzie zobaczymy piękne zrębowe chaty i stary pensjonat Rejviz, którego część była wybudowana w 1795 r. Ciekawostką pensjonatu są krzesła – właściciel pensjonatu wpadł na pomysł zdobienia oparcie krzeseł karykaturami gości. Dawne krzesła zostały zniszczone, ale tradycja jest obecnie kultywowana i rzeźbione są nowe krzesła.

Po II wojnie światowej Niemcy mieszkający w Rejvizie zostali wysiedleni, a na ich miejsce sprowadzono greckich i romskich osadników.

Rejviz

Rejviz słynie przede wszystkim z unikatowych torfowisk sąsiadujących z miejscowością – największych na Morawach, powstałych w epoce polodowcowej przed 6-7 tysiącami lat. Po torfowiskach można spacerować ścieżką poprowadzoną po drewnianych pomostach. Dziś Rejviz jest także punktem wypadowym dla narciarzy biegowych.

Biskupia Kopa

najwyższy szczyt Gór Opawskich 890 m n.p.m.
z wieżą widokową na szczycie (niestety wieża
nie ma regularnych godzin i terminów otwarcia)
i schroniskiem na zboczach.

PRZYJEMNEGO ZWIEDZANIA

Zdjęcia pochodzą z portali:
<https://jawagabunda.pl>,
<https://www.polskieszlaki.pl>,
<https://podrozebezosci.pl>,
<https://foto.miemiec.eu>
oraz ze stron internetowych niektórych atrakcji opolszczyzny.